

ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ JOQARÍ BILIMLENDIRIW, ILIM HÁM
INNOVACIYALAR MINISTRILIGI

ÁJINIYAZ ATÍNDAGÍ NÓKIS MÁMLEKETLIK PEDAGOGIKALÍQ
INSTITUTÍ

“Tastıyıqlayman”
Oqıw isleri/bóyınsha prorektor
M.Ibragimov
“ _____ ” 2025-jıl

**DINTANÍW
PÁNI BOYÍNSHA
SILLABUS
Kúndizgi bólim ushın**

Bilim tarawı: 100000 – Gumanitar
Tálim tarawı: 110000 – Pedagogika
Tálim baǵdarı: Barlıq tálim baǵdarları ushın

Nókis-2025

Modul /pán sillabusı

60110600-Matematika hám informatika; 60110700- Fizika hám astronomiya; 60112700-Arnawlı pedagogika: logopediya; 60111100-Tariyx; 60112100-Milliy ideya, ruwxıylıq tiykarları hám huquq tálimi; 60111500-Qaraqalpaq tili hám ádebiyatı; 60111000-Geografiya hám ekonomika bilim tiykarları; 5111400-Inglis tili hám ádebiyatı; 60110800-Ximiya; 60110900-Biologiya; 60112200-Dene mádeniyatı; 60110100-Pedagogika tálim baǵdarları ushın

Pán/modul:	“Dintanıw”
Pán/modul túri:	Májbúriy pán
Pán/modul kodı:	DIN204
Jıl:	2025-2026
Semestr:	3-4
Ta’lim forması:	kunduzgi
Shınıǵıwlar forması hám semestrge ajratılǵan saatlar:	120
Lekciya	30
Seminar	30
Laboratoriya shınıǵıwları	-
Óz betinshe ta’lim	60
Kredit muǵdarı:	4
Bahalaw forması:	Sınaw hám imtihan
Kurs tili:	qaraqalpaq

1. Pán/moduldiń mazmunı (MM)

F/MM1	<p>Pándi oqıtıwdan maqset – Student-jaslar sanasında dinniń mazmun-mánisi, dúnyanıń diniy kórinisi, diniy hám filosofiyalıq kóz qaraslardıń óz-ara baylanıslılıǵı, globalıw hám diniy processler hám de zamanagóy diniy háreketler, diniy hár túrli isenimlerge sıyınıwshı insaniy, ekstremizm hám terrorizmniń mámleket hám jámiyet qawıpsizligine unamsız tásirin biliw hám oǵan qarsı gúresiwde teoriyalıq bilimler hám ámeliy kónlikpelerdi qalıplestiriwden ibarat.</p> <p>Pánniń tiykarǵı wazıypaları: Diniy táliymatlardıń tariyxı hám rawajlanıw basqıshların úyreniw, dinning túp mazmunı menen onıń jalǵan sıpatlamaların parıqlaw mamanlıǵın qalıplestiriw;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekstremizm hám terroizmniń payda bolıw sebeplerin anıqlaw, jáne onıń aqıbetlerin social -filosofiyalıq tárepten analiz qılıw ; - diniy hám dúnyalıq processlerge salıstırǵanda logikalıq hám sın pikirlew kónlikpelerin qalıplestiriw, - diniy aqıydaparastlıq profilaktikası hám oǵan qarsı gúresde iyelengen teoriyalıq bilimlerden ámeliy turmısqada qóllaw, - studenttiń ózbetinshe tálim alıwda iyelengen bilimlerden paydalanıw kónlikpelerin qalıplestiriwden ibarat.
--------------	--

2. Pándi ózlestiriw ushın zárúr baslanǵısh bilimler

3. Tálim nátiyjeleri (TN)

TN1	“Dintanıw” pánin oqıtıwda zamanagóy jantasıw hám innovaciyalardı engiziw ushın kerekli bilim hám kónlikpeler
TN2	sabaqta zaman talabına say bilim beriw quralların paydalanıw
TN3	zaman talabına say sabaqlardı nátiyjeli shólkemlestiwiw jolların
TN4	bilim beriw tarawındaǵı innovaciyalıq xızmettiń negizleri

TN5	pándi oqıtıwda zamanǵa say jantasıwlar hám innovaciyalıq texnologiyalardan xabardar bolıwı
TN6	pándi oqıtıwda qoyılatuǵın házirgi zaman talapların biliwi
TN7	pánniń mazmunı, quralları, metodları hám formalarınıń tutaslıǵı hám izbe-izligin támiynlew
TN8	shınıǵıwlarda bilim beriw resursların nátiyjeli paydalanıw
TN9	oqıtıw mazmunına baylanıshı informaciyalardı qayta islew, ulıwmalastırıw hám talabalarǵa jetkiziw konlikpelerine iye bolıwı
TN10	sabaqlarda zaman talabına say innovacion pedagogikalıq texnologiyalardı qollanıw
TN11	sabaqlarǵa qoyılatuǵın zaman talabına say talaplar tiykarında sabaqlardı shólkemlestiriw tájiriybelerine iye bolıwı
TN12	zaman talabına say jantasıwlar hám innovaciyalardan kásiplik iskerlikte qollanıw
TN13	pánniń jetiskenlikleri, pánniń ámeliyatta qollanıwı boyınsha izertlewlerinen xabardar bolıw

4. Pán / modul mazmunı

Shınıǵıwlar forması: lekciya (L)

L1	Din haqqında ulıwma túsinipler ¹
L2	Dindi úyreniwdiń tiykarǵı jantasıwları ²
L3	Diniy ideyalar hám diniy institutlardıń qalıplesiwi hám evolyuciyası. ³
L4	Dúnya dinlerinin ulıwma ózgeshelikleri.
L5	Zamanagóy mádeniyatta diniy faktordıń roli.
L6	Din hám sociallıq-siyasiy zamanagóy jámiyet turmısı ⁴
L7	Elimizdeki diniy jaǵday
L8	Dúnya dinleriniń tariyxtaǵı hám zamanagóy dúnyadaǵı rolleri.
L9	Sinkretik dinlerdi jaratıwǵa urınıwlar
L10	Dáslepki dinler hám mifologiya
L11	Xristianlıq
L12	Islam
L13	Islam dininin aǵımları
L14	Buddizm
L15	Dindi úyreniwdiń tiykarǵı jantasıwları

Shınıǵıwlar forması: Seminar (S)

S1	Din haqqında ulıwma túsinipler
S2	Dindi úyreniwdiń tiykarǵı jantasıwları
S3	Diniy ideyalar hám diniy institutlardıń qalıplesiwi hám evolyuciyası.
S4	Dúnya dinlerinin ulıwma ózgeshelikleri.
S5	Zamanagóy mádeniyatta diniy faktordıń roli.
S6	Din hám sociallıq-siyasiy zamanagóy jámiyet turmısı
S7	Elimizdeki diniy jaǵday
S8	Dúnya dinleriniń tariyxtaǵı hám zamanagóy dúnyadaǵı rolleri.
S9	Sinkretik dinlerdi jaratıwǵa urınıwlar
S10	Dáslepki dinler hám mifologiya
S11	Xristianlıq

¹ Казанский Федеральный Университет

² Казанский Федеральный Университет

³ Казанский Федеральный Университет

⁴ Казанский Федеральный Университет

S12	Islam
S13	Islam dininin ağımları
S14	Buddizm
S15	Dindi úyreniwdiń tiykarǵı jantasıwları

Ózbeninshe tálim (ÓT)

1	Prezentaciya, referat hám glossariyeler tayarlay	20 saat
2	Grafik organizierler tiykarında temaǵa baylanıslı mashqalalardı sheshiw	10 saat
3	Berilgen dereklerdi awdarma qılıw	10 saat
4	Pánge baylanıslı berilgen tema boyınsha esse jazıw	10 saat
5	Konferenciyaǵa tezis tayarlaw	10 saat

5. Oqıw-metodikalıq ádebiyatlar hám elektron tálim resursları dizimi

№	Tiykarǵı sabaqlıq hám oqıw qollanbalar
1	Muratov D., Alimova M., Karimov J. Dinshunoslik, darslik. – Toshkent, «Navro‘z» nashriyoti, 2019. – 264 b.
2	Raximdjanoʻv D., Ernazarov O. Dinshunoslikka kirish. O‘quv qo‘llanma. – T.: «O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati» nashriyoti, 2018. – 304 b.
3	Лобазова, О. Ф. Религиоведение [Электронный ресурс] : Учебник / О. Ф. Лобазова; под общ. ред. академика РАН, проф. В. И. Жукова. - 6-е изд., испр. и доп. - М. : Издательско-торговая корпорация "Дашков и Ко", 2012. - 488 с. //http://znanium.com/bookread.php?book=415310
4	Религиоведение : учебник для бакалавров : для студентов высших учебных заведений / В. Ю. Лебедев, В. Ю. Викторov .? Москва : Юрайт, 2013 .? 492 с.
5	Горелов, А. А. История мировых религий [Электронный ресурс] : Уч. пособ. / А. А. Горелов. - 5-е изд., стереотип. - М. : Флинта : МПСИ, 2011. - 360 с.// http://znanium.com/bookread.php?book=406017
Qosımsha ádebiyatlar	
1	Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat‘iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz. T. 1. - Toshkent: O‘zbekiston.. 2017.
2	Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent: O‘zbekiston. 2017.
3	Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. - Toshkent: O‘zbekiston. 2017.
4	Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. Toshkent: O‘zbekiston, 2019.
5	Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug‘ xalqning ishi ham ulug‘, hayoti yorug‘ va kelajagi farovon. Toshkent: O‘zbekiston, 2019.
6	K. S.Guttenplan. J.Hornsby. C. Janavay. Reading philosophy. Blackwell Publishers Ltd. UK. 2003. R – 341.
7	A.Azami. Vvedenie v xadisovedenie. Kazan: 2011
8	A.Fitrat. Tanlangan asarlar –Toshkent: Ma‘naviyat, 2010 -301 b
9	Abu Xomid G‘azzoliy Kimei saodat//Ikki dune saodatiga eltuvchi bilim. -Samarkand: Imom Buxoriy xalkaro markazi, 2019
10	Данильян О. Г. Религиоведение: Учебник / О.Г. Данильян, В.М. Тараненко. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: НИЦ Инфра-М, 2013. - 335 с. /

11	Гараджа В. И. Социология религии: Учеб. пособие для студентов и аспирантов гуманитарных специальностей / В.И. Гараджа. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: ИНФРА-М, 2010. - 304 с. http://znanium.com/bookread.php?book=196386
12	Ерина Е. Б. История религий: Учебное пособие / Е.Б. Ерина. - М.: ИЦ РИОР: ИНФРА-М, 2011. - 176 с. http://znanium.com/bookread.php?book=211564
13	Данильян О. Г. Религиоведение: Учебник / О.Г. Данильян, В.М. Тараненко. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: НИЦ Инфра-М, 2013. - 335 с. http://znanium.com/bookread.php?book=341081
6	Религиоведение : учебник для бакалавров: для студентов высших учебных заведений / В. Ю. Лебедев, В. Ю. Викторова? Москва : Юрайт, 2013 492 с.
7	Горелов, А. А. История мировых религий [Электронный ресурс] : Уч. пособ. / А. А. Горелов. - 5-е изд., стереотип. - М. : Флинта : МПСИ, 2011. - 360 с.//

Internet saytlari:

1. <http://www.ma'naviyat.uz>
2. <http://www.edu.uz>
3. <http://www.gov.uz>
4. <http://www.google.uz>
5. <http://www.kitob.uz>
6. American Academy of Religion - <http://www.aarweb.org/>
7. Портал "Религия и Закон" - <http://religionip.ru/tag/religiovedenie>
8. International Association for the History of Religions - <http://www.iahr.dk/>

TALABANÍŇ PÁN BOYÍNSHA ÓZLESTIRIW KÓRSETKISHIN QADAǴALAWDA TÓMENDEGI BAHALAW NORMALARÍ USÍNÍS ETILEDI

a) “5” baha alıw ushın talabanıń bilim dárejesi tómendegilerge juwap beriwi lazım;

- pánniń mánisi hám mazmunın tolıq ashıp bere alsa;
- pándegi temalardı bayan etiwde ilimiylik hám mánici saqlanıp, ilimiy qáteler hám aljasıwlarǵa jol qoymasa;
- pán boyınsha tema materiallarınıń teoriyalıq yaki ámeliy áhmiyeti haqqında anıq pikirge iye bolsa;
- pán dógeresinde ózbetinshe erkin pikirlew qáiletin kórsete alsa
- berilgen sawallarǵa anıq hám tuwrı juwap bere alsa;
- konspektge puxta tayarlangan bolsa;

b) “4” baha alıw ushın talabanıń bilim dárejesi tómendegilerge juwap beriwi lazım;

- pánniń mánisi hám mazmunın túsingen, pándegi temalardı bayan etiwde ilimiylik hám mánici saqlanıp, ilimiy qáteler hám aljasıwlarǵa jol qoymasa;
- pánniń mazmunın ámeliy áhmiyetin túsingen bolsa;
- pán boyınsha berilgen wazıypa hám tapsırmalardı oqıw dástǵrı dógeresinde orınlasa;
- pán boyınsha berilgen sorawlarǵa tuwrı juwap bere alsa;
- pán boyınsha konspektini puxta qóliplestirgen bolsa;
- pán boyınsha ózbetinshe tapsırmalardı tolıq orınlaǵan bolsa;
- pánge tiyisli temalardan biri boyınsha ilimiy maqala baspadan shıǵarǵan bolsa;

v) “3” baha alıw ushın talabanıń bilim dárejesi tómendegilerge juwap beriwi lazım;

- pán boyınsha ulıwma túsinikke iye bolsa;
- pándegi temalardı tar maǵanada ashıp berealsa, bayan etiwde ayırım aljasıqlarǵa jol qoyılsa;

- bayan etiw anıq bolmasa;
- pán boyınsha sawallarǵa anıq juwap bere almasa;
- pán boyınsha tekst puxta ózlestirilmegen bolsa;
-

g) tómendegi jaǵdaylarda talabanıń bilim dórejesi qanaatlandırarsız 2 baha menen bahalanıwı múmkin;

- pán boyınsha shınıǵıwlarǵa tayarlıq kórimegen bolsa;
- pán boyınsha shınıǵıwlarǵa baylanıslı heshqanday pikirge iye bolmasa;
- pán boyınsha tekstlerdi basqalardan kóshirip alınǵanlıǵı sezilip tursa;
- pán boyınsha tekste aytarlıqtay qáte hám aljasıqlarǵa jol qoyılǵan bolsa;
- pánge baylanıslı berilgen sorawlarǵa juwap alınbasa;
- pándi bilmese.

Avtor:	Abatov A. - Nókis mámleketlik pedagogikalıq institutı «Milliy ideya, ruwxıyılıq tiykarları hám huqıq tálimi» kafedrası aǵa-oqıtıwshısı
E-mail:	askarays@mail.ru
Shólkemlestiriwshi:	Nókis mámleketlik pedagogika institutı “Milliy ideya, ruwxıyılıq tiykarları hám huqıq tálimi” kafedrası
Pikir bildiriwshiler	Filosofiya ilimleri boyınsha filosofiya doktorı (Phd), J.Usenov Pedagogika ilimleri boyınsha filosofiya doktorı (Phd), Q.Pirimbetov

Bul Sillabus institut oqıw-metodikalıq Keńesiniń 2025-jıl “ ___ ” _____
- sanlı májilis protokoli menen tastıyqlanǵan.

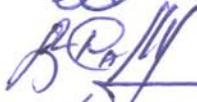

Bul Sillabus Milliy ideya, ruwxıyılıq tiykarları hám huqıq tálimi kafedrasınıń
2025-jıl “ ___ ” _____-sanlı májilis protokoli menen maqullanǵan

Oqıw metodikalıq basqarma baslıǵı:

Fakultet dekanı:

Kafedra baslıǵı:

Dúziwshi:

 A. Abdiev
 M. Saribaev
 E. Tilewov
 A. Abatov